

TESAM Akademi Dergisi

Journal of TESAM Academy

ISSN 2148-2462 / E-ISSN 2458-9217

Yerel Seçim Bildirgelerinin Sosyal Politika Açısından Değerlendirilmesi

The Evaluation of Local Election Manifestos in Terms of Social Policy

Öz

Çalışmada yerel seçim bildirgeleri sosyal politika açısından analiz edilmiştir. 31 Mart 2019 tarihinde gerçekleştirilen yerel seçimlerde AK Parti ile CHP'nin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Adaylarının sosyal politika kapsamındaki seçim vaatlerinin analiz edilmesi araştırmanın amacını oluşturmaktadır. Araştırmada MAXQDA 20 programı kullanılarak betimsel içerik analizi yapılmıştır. Araştırma kapsamında seçim bildirgeleri dezavantajlı gruplar, eğitim, çevre, trafik ve kentsel dönüşüm açılarından karşılaştırmalı bir şekilde değerlendirilmiştir. Seçim bildirgelerinde 'İstanbul' kelimesi her iki aday tarafından en çok tekrar edilen kavram olmuştur. AK Parti İBB başkan adayı engellilerin rehabilitasyonu, yeşil alanların ve yenilenebilir enerji kaynaklarının artırılması konularını ön plana çıkarmıştır. CHP İBB başkan adayı ise kadın-erkek eşitliğinin sağlanması ve eğitime devam eden gençlerin ekonomik açıdan desteklenmesi konularına odaklanmıştır.

Anahtar kelimeler: İstanbul, Yerel Yönetimler, Yerel Seçimler, Yerel Sosyal Politika, Dezavantajlı Gruplar.

Abstract

Local election manifestos were analyzed in terms of social policy in the study. The purpose of the research is to analyze the election promises of the AK Party and CHP Istanbul Metropolitan Mayor Candidates within the scope of social policy in the local elections held on March 31, 2019. In the research, descriptive content analysis was performed using the MAXQDA 20 program. Within the scope of the research, the election manifestos were evaluated comparatively in terms of disadvantaged groups, education, environment, traffic and urban transformation. The word 'Istanbul' was the most repeated concept by both candidates in the

Ramazan TİYEK

Doç. Dr.,
Kırklareli Üniversitesi, İktisadi ve
İdari Bilimler Fakültesi, Çalışma
Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri
Bölümü.
ramazan.tiyek@klu.edu.tr
ORCID : 0000-0002-3442-3517

Cilt / Issue: 10(1) 157-185
Geliş Tarihi: 12.09.2022
Kabul Tarihi: 23.12.2022

Atıf: Tiyek, R. (2023). Yerel seçim bildirgelerinin sosyal politika açısından değerlendirilmesi. *Tesam Akademi Dergisi*, 10(1), 157-185. <http://dx.doi.org/10.30626/tesamakademi.1188044>

election manifestos. The AK Party İBB mayoral candidate highlights the rehabilitation of the disabled, increasing green areas and renewable energy sources. The CHP İBB mayoral candidate, on the other hand, focused on ensuring gender equality and supporting young people who continue their education economically.

Keywords: Istanbul, Local Governments, Local Elections, Local Social Policy, Disadvantaged Groups.

Extended Abstract

Local election manifestos were analyzed in terms of social policy in the study. The purpose of the research is to analyze the election promises of the AK Party and CHP Istanbul Metropolitan Mayor Candidates within the scope of social policy in the local elections held on March 31, 2019. The mayoral candidates announce what they will do, in order to influence the voters, if they are elected with their election manifestos. Voting preferences of voters can change with election manifestos. The data of study were analyzed with MAXQDA 20, a computer aided qualitative data analysis program.

Local government or decentralization is an autonomous form of government that describes the administration of local people by bodies that they have chosen. Local social policy consists of local social problems and micro-policy practices towards them. Local governments, together with the central state, have been involved in the fulfillment of services that fall within the scope of social policy in a broad sense. Particularly, the shrinking of the state with the privatization practices realized as a result of the neoliberal economic policies adopted after the 1980s started to make the activities of local government units important. Local governments provide social assistance and social services for disadvantaged groups such as the elderly, the disabled, children, families and women. In addition to these, it has a complementary role in the fields of health, education and housing needs of the central government.

Social policy issues in the election promises of AK Party candidate Binali YILDIRIM; social areas consist of energy and green areas within the scope of social services, technology, transportation and especially renewable energy. CHP İBB candidate Ekrem İMAMOĞLU's election promises within the scope of social policy; employment, green city, disadvantaged

groups, transportation, social services and social assistance. Both candidates make promises on disadvantaged groups, social assistance and services, transportation and green spaces. While the CHP candidate highlighted the issue of employment, the AK Party candidate focused on social areas and technology issues. The term “Istanbul” was mostly used by both candidates in their election manifestos. While the concepts of “Istanbul (87 times)”, “Green (35 times)” and “City (30 times)” are the most frequently expressed words in the election manifesto prepared by AK Party candidate Binali YILDIRIM; The words “Istanbul (50 times)”, “We will provide (32 times)” and “Education and New (24 times)” were frequently preferred by CHP İBB candidate Ekrem İMAMOĞLU.

Disadvantaged groups constitute the target audience that both candidates emphasize in the election manifesto. The AK Party mayoral candidate promises to open new Disabled Rehabilitation Center, and the CHP mayoral candidate promises to organize an inter-school paralympic tournament for the disabled.

Both candidates promise to carry out activities and projects related to active aging and elderly care centers if elected. The opening of a kindergarten, which is an application that directly concerns children and indirectly women, is promised by both candidates.

While the AK Party candidate aims to open kindergarten in all neighborhoods in Istanbul, the CHP candidate aims to open 150 kindergartens.

While the AK Party candidate states that they will support women’s inclusion in employment by being educated in line with the requirements of working life, the CHP candidate aims to introduce a women’s quota in the İBB Administration and Assembly and to ensure equality between women and men. In addition, it is also aimed by the CHP candidate to implement the Station Shelter Center, the Women’s House, the Women’s Support Line and the Emergency Button in public transportation vehicles. The AK Party candidate promises that entrepreneurial youth will be employed in the Pendik Technology Development Center, which is planned to be established. The CHP candidate aims to provide 40% discount on public transportation to young people under the age of 25.

There are also election promises related to unemployment, although they do not directly enter the field of activity of local governments. While the AK Party candidate states that new people will be employed directly or indirectly in the planned investment areas, the CHP candidate promises to employ 150,000 people. In addition, it promised to act as an

intermediary between the unemployed and employers and to provide vocational training and entrepreneurship support to job seekers.

AK Party candidate aims to establish Pendik Technology Development Center, Bayrampaşa Technology Base and Tuzla Biotechnology Valley in the field of education. In addition, it aims to support education with the Metro Library, Atatürk City Library and Millet Coffeehouses to be established in 39 districts. The CHP candidate plans to support scientific studies with the Global City Center and to contribute to the education of formal education students with the Study Centers that are aimed to be established in Neighborhood houses. In addition to these, it is aimed to provide free scholarships to university students and new accommodation opportunities, to distribute free milk to primary school students in need, and to make a significant discount in public transportation.

It is seen that both candidates make promises about the use of renewable energy sources in the election manifesto. Increasing the amount of green space is promised by both candidates. In addition both candidates promise to make public transport cheaper and increase their capacity. Another important promise is the construction of new parking lots. The AK Party candidate aims to build a new car park with a capacity of 243,823 vehicles and the CHP candidate for 100,000 vehicles.

As a result, although the election promises of the candidates in the AK Party and CHP political parties who aspire to govern Istanbul within the scope of social policy differ within themselves, they focus on disadvantaged groups, social assistance and services, transportation and green areas. It is understood that the CHP candidate attaches importance to the “employment” issue, while the AK Party candidate attaches importance to the “social areas” and “technology” issues.

Giriş

Yerel yönetimler kendine has özellikleri ile özerk bir kamu yönetim biçimidir. Türkiye’de il özel idareleri, belediyeler ve köyler yerel yönetim birimleri olarak konumlandırılmıştır. Belediye yönetimleri sahip oldukları yetki ve sorumluluklar açısından diğer yerel yönetim birimlerinden ayrılmaktadır. Yürürlükteki mevzuat çerçevesinde yapılan seçimler ile 5 yıllığına yöneticilerinin belirlendiği belediyeler yerel halkın ihtiyaç ve taleplerini karşılamaktadır. Yöneticilerinin belirli süreliğine seçimle belirlenmesi aynı zamanda seçmen olan yerel halkın tercihlerinin yerine getirilmesini önemli hale getirmektedir.

Belediye başkan adayları seçmenleri etkileyebilmek için seçilmeleri halinde yapacaklarını seçim bildirgeleri ile ilan etmektedir. Seçim sürecinde önemli bir propaganda aracı olan seçim bildirgeleri ile seçmenlerin oy verme tercihleri değişebilmektedir. Seçmen tercihlerini etkileyebilmek için yapılan seçim vaatlerinin bir kısmı sosyal politika kapsamında olmaktadır. Sosyal politika sanayileşme ile ortaya çıkan toplumsal yapıdaki sosyal sorunların ortadan kaldırılması veya iyileştirilmesine yönelik tedbirleri konu edinmektedir.

İlk zamanlar ‘dar anlamda sosyal politika’ olarak kavramsallaştırılan ‘çalışma’dan kaynaklanan işçi-işveren arasındaki konular önemli bir sosyal sorun olarak değerlendirilirken zaman içerisinde ortaya çıkan farklı sosyal sorunlarla birlikte sosyal politika konuları da değişikliğe uğramıştır. Bağımlı olarak çalışan işçilerle birlikte dezavantajlı gruplar içerisinde değerlendirilen engelliler, kadınlar, gençler, yaşlılar vb. kesimler de sosyal politikanın kapsamına ‘geniş anlamda sosyal politika’ bağlamında dahil olmuşlardır. Özellikle devletin piyasaya müdahale ettiği dönemler, sosyal politika kapsamında değerlendirilebilecek istihdam, sosyal güvenlik ve sosyal hizmetler alanında iyileştirici düzenlemelerin olmasını sağlamıştır. 1980’li yıllarla birlikte benimsenen neoliberal ekonomi politikaları devletin piyasaya müdahalesini kısıtlamıştır. Özelleştirme uygulamalarının yaygınlaşmasıyla merkezi hükümetin görevlerinin bazıları yerel yönetimlere geçmiştir.

Yeni kamu yönetimi anlayışı kapsamında ülkemizde 2004 ve 2005 yıllarında çıkarılan 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu sosyal politika başta olmak üzere birçok alanda yerel yönetimlerin görev ve sorumluluklarını artırmıştır. Bu kapsamda sosyal yardım uygulamaları ile engelli ve yaşlılara yönelik sosyal hizmetler başta olmak üzere dezavantajlı gruplara yönelik sosyal politika çalışmalarının yerel düzeyde çeşitlenerek devam ettiği ifade edilebilir.

Belediyeler, geniş anlamda sosyal politika tedbirleri olarak ifade edilen uygulamalara yer vermektedir. Dar anlamda sosyal politikanın temel konusu olan işsizlik ve istihdam gibi sosyal sorunlar yapılan yasal düzenlemelerle merkezi hükümet tarafından çözüme kavuşturulmaktadır.

Belediyeler yerel sosyal politika kapsamında genellikle engelliler, kadınlar, yaşlılar, gençler, çocuklar gibi dezavantajlı gruplara yönelik faaliyet ve projeleri yerine getirmektedir. Araştırma kapsamında yerel seçim bildirgeleri sosyal politika açısından değerlendirilmiştir. 31 Mart 2019 tarihinde gerçekleştirilen yerel seçimlerde AK Parti (Adalet ve Kalkınma Partisi) ile CHP'nin (Cumhuriyet Halk Partisi) İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Adaylarının sosyal politika kapsamındaki seçim vaatlerinin analiz edilmesi araştırmanın amacını oluşturmaktadır. Toplumun dinamik bir yapıda bulunmasından dolayı sosyal sorunlar da zaman içerisinde çeşitlilik göstermektedir. Bu kapsamda 'çevre sorunları, ayrımcılık, göçmenler' vb. konular 'üçüncü kuşak sosyal politika' olarak kavramsallaştırılan kesimleri oluşturmaktadır. Çevre ve yeşil alan konularına ek olarak araştırmaya bireylerin refahını geliştirme düzeyi açısından eğitim ile özellikle İstanbul için önemli bir sosyal sorun olarak değerlendirilen trafik konuları da dahil edilmiştir. Bunlarla birlikte görev ve sorumluluklar açısından değerlendirildiğinde dar anlamda sosyal politika kapsamında olan ve merkezi hükümet tarafından çözülmeye çalışılan işsizlik ve istihdam konusuna her iki adayın seçim beyannamelerinde yer verildiği için araştırmaya dahil edilmiştir.

Literatür: Kavramsal Çerçeve

Yerel Yönetimler

Yerel yönetim ya da yerinden yönetim, yerel halkın, kendi eliyle seçtiği organlarca yönetilmesini anlatan özerk bir yönetim biçimidir. Merkezi yönetimin bazı yetkilerinin kendi adına kullanılmak üzere yasalarca devredilmesi neticesinde oluşan adem-i merkeziyet olarak bilinen bir yönetim biçimidir (Keleş, 2000, ss. 19-20). Yerel olarak farklılaşan taleplerin yerine getirilmesi, rutin yerel hizmetlerin karşılanması, yerel kararların alınmasında katılım ve denetimin öngörülmesi gibi hususlar yerel yönetimleri merkezi yönetimden ayırmaktadır. Anayasa'ya göre yerel yönetimler, merkezi yönetimin vesayet denetimi altında özerk yapılar olarak kamu yönetim birimleri içerisinde yer almaktadır (Bozlağan ve Demirkaya, 2008, s. 92; Aydemir, 2002, s. 39; Güler, 2001, s. 2).

Yerel yönetim kavramı denilince genellikle belediyeler akla gelmektedir. Siyasal nitelikli tüzel kişiliğe ve yönetsel özerkliğe sahip bir kamu

yönetim birimi olan belediyeler, kendilerine özgü gelir kaynakları olan, kâr amacı gütmeyen, bürokratik bir hizmet kurumudur (Bozlağan, 2005, ss. 27-37; Çarkçı, 2008, ss. 116-117; Eryılmaz, 2005, ss. 198-202; Öztemel, 2001, ss. 27-28). Ayrıca kırsal topluluklar yerel yönetim kuruluşu olarak köyler, il sınırları içindeki yerel topluluğa hizmet eden il özel idareleri de birer yerel yönetim birimleri olarak kamu yönetim hiyerarşisi içinde yer almaktadır (Yalçındağ, 1995, s. 25; Eryılmaz, 2008, s. 139; Tortop, Aykaç, Yayman ve Özer, 2006, ss. 108-129).

Mahalli şartların farklılığı, mekansal uzaklık, halkın yönetime katılımı ve halka daha iyi hizmet sunma gibi sorun ve ihtiyaçlar ile kamu hizmetlerinin sunumunun sadece merkezi idare birimleri aracılığı ile gerçekleştirilmesi hukuki, siyasal ve ekonomik birtakım gereklere ve gerçeklere aykırı düştüğünden dolayı yerel yönetimlerin varlığı önem taşımaktadır (Eryılmaz ve Şen, 1994, s. 5; Nadaroğlu, 1978, s. 22). Yerel yönetimler içerisinde ise belediye yönetimleri sahip oldukları yetki ve sorumluluk itibarıyla il özel idareleri ve köylerden ayrılmaktadır. Belediye Kanunu'na göre kurulan belediyeler ile merkezde büyükşehirin olduğu ve ona bağlı olan belediyelerden oluşan büyükşehir belediyeleri olmak üzere iki çeşit belediye yönetimi bulunmaktadır (Eryılmaz, 2008, s. 151; Eryılmaz, 2012, s. 204; Eraslan Yayınoglu, 2005, s. 42).

Yerel Sosyal Politika

Sanayileşme ile birlikte meydana gelen kötü çalışma koşullarının oluşturduğu sorunların ortadan kaldırılması için mücadele eden sosyal politika bilimi günümüzde özellikle ekonomik olarak tek başına varlığını sürdürme zorluğu yaşayanlar olmak üzere toplumsal hayatta yer alan tüm sosyal sorunlarla ilgilenmektedir (Koray, 2005, s. 30; Talas, 1992, s. 16). Yerel sosyal politika ise, yerel ölçekte sosyal sorunlar ve bunlara yönelik mikro politika uygulamalarından meydana gelmektedir (Seyyar ve Demir, 2008, s. 158).

1980'li yıllarda neoliberal politikanın bir gereği olarak gerçekleştirilen özelleştirme uygulamaları ile birlikte devletin ölçek büyüklüğü küçülmeye başlamış ve merkezi yönetimin hizmetlerinde daralma meydana gelmiştir (Sezer ve Vural, 2010, s. 217). Bu durumda bazı görev ve sorumluluklar merkezi yönetimin bölgesel düzeydeki temsilcisi rolündeki yerel aktörlere devredilmiştir. Yerel yönetim birimleri, hizmet ettikleri alandaki kişilerin yoksullukları ile doğrudan muhatap olmakta ve sosyal politika harcamalarını bu kapsamda yapmaktadırlar (Ersöz, 2011, ss. 65-66; Stevens ve McGowan, 1983, s. 414; Craw, 2010, ss. 906-907). Yerel yönetimler merkezi devletle birlikte kamu hizmetini yerine

getiren kuruluşlar olarak daha çok geniş anlamda sosyal politikanın konusuna giren hizmetlerin yerine getirilmesinde görev almışlardır. İşçi-işveren ilişkilerinden oluşan dar anlamdaki sosyal politika konuları genellikle merkezi hükümetler tarafından çıkarılan yasal düzenlemelerle çözülmeye çalışılmaktadır. Bu açıdan yerel yönetimler, ihtiyaç odaklı aynı ve nakdi sosyal yardımlar ile yaşlı, engelli, çocuk, aile, kadınlar gibi dezavantajlı gruplara yönelik sosyal hizmetleri yerine getirmektedirler. Ayrıca bunlara ek olarak sağlık, eğitim ve konut ihtiyacı ile ilgili alanlarda merkezi yönetimin yaptıklarını tamamlayıcı bir role sahiptir (Ersöz, 2011, ss. 159-204; Aydın, 2008, ss. 152-157). 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 'Büyükşehir Belediyesinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları' başlıklı 7. Maddesinde 'çevrenin korunması', 'trafik düzenlemeleri' ve 'eğitim' faaliyetlerine yer verilmektedir. Aynı maddenin dezavantajlı gruplarla ilgili kısmı ise şu şekildedir (23.07.2004 tarih ve 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu):

“Sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütmek, geliştirmek ve bu amaçla sosyal tesisler kurmak, meslek ve beceri kazandırma kursları açmak, işletmek veya işlettirmek, bu hizmetleri yürütürken üniversiteler, yüksek okullar, meslek liseleri, kamu kuruluşları ve sivil toplum örgütleri ile iş birliği yapmak.”

Araştırma Yöntemi

31 Mart 2019 tarihinde gerçekleştirilen yerel seçimlerde AK Parti (Binali YILDIRIM) (KAMUMEB, 2019) ile CHP (Ekrem İMAMOĞLU)'nin (KAMUMEB, 2019) İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan adaylarının sosyal politika kapsamındaki seçim vaatlerinin analiz edilmesi araştırmanın amacını oluşturmaktadır. Araştırma verileri betimsel içerik analizi ile oluşturulmuştur. Veriler, bilgisayar destekli nitel veri analiz programı olan MAXQDA 20 (Kurnaz, 2016, s. 13) ile analiz edilmiştir. Analiz aşamasında Kod Matris Tarayıcısı, Hiyerarşik Kod- Alt Kod Modeli, İki Vaka Modeli ve Kelime Bulutu kullanılmıştır.

Yönetime talip olanların seçilmeleri halinde yapacaklarını taahhüt ettikleri seçim bildireleri literatürde genellikle belirli konuların karşılaştırılması şeklinde yer almıştır. Bu kapsamda Atmış (2008), 2007 Genel Seçimleri için hazırlanmış seçim bildirelerinde siyasi partilerin (AK Parti, CHP, MHP) ormancılık alanındaki vaatlerini değerlendirmiştir. Ormancılık ile ilgili konular 2011 Genel Seçimlerinde Atmış ve Günsen (2011) tarafından da değerlendirilmiştir. Terkan (2013) ise, 2007 Genel Seçimlerinde siyasi

partilerin (AK Parti ve CHP) kadına ilişkin söylem ve politikalarını araştırmayı konu edinmiştir. Polat, Akkaya ve Binici (2015), 07 Haziran 2015 tarihinde gerçekleştirilen Genel Seçimlerde 'bilgi ve belge yönetimi ve kütüphanecilik' konuları açısından seçim bildirgelerini analiz etmiştir. Aynı seçim bildirgesi sosyal politika başlığı altında Tiyek (2015) tarafından da değerlendirilmiştir. Haspolat (2016) ise, 1 Kasım 2015 tarihinde yapılan Genel Seçimler için hazırlanmış seçim bildirgelerinde siyasi partilerin kadın algısı konusunu değerlendirmiştir. Korkmaz (2018), 24 Haziran 2018 tarihinde gerçekleştirilen Cumhurbaşkanlığı seçiminde siyasi partilerin eğitime yönelik görüşlerini değerlendirirken aynı seçim bildirgeleri Uygun (2021) tarafından uluslararası göç bağlamında da analiz edilmiştir.

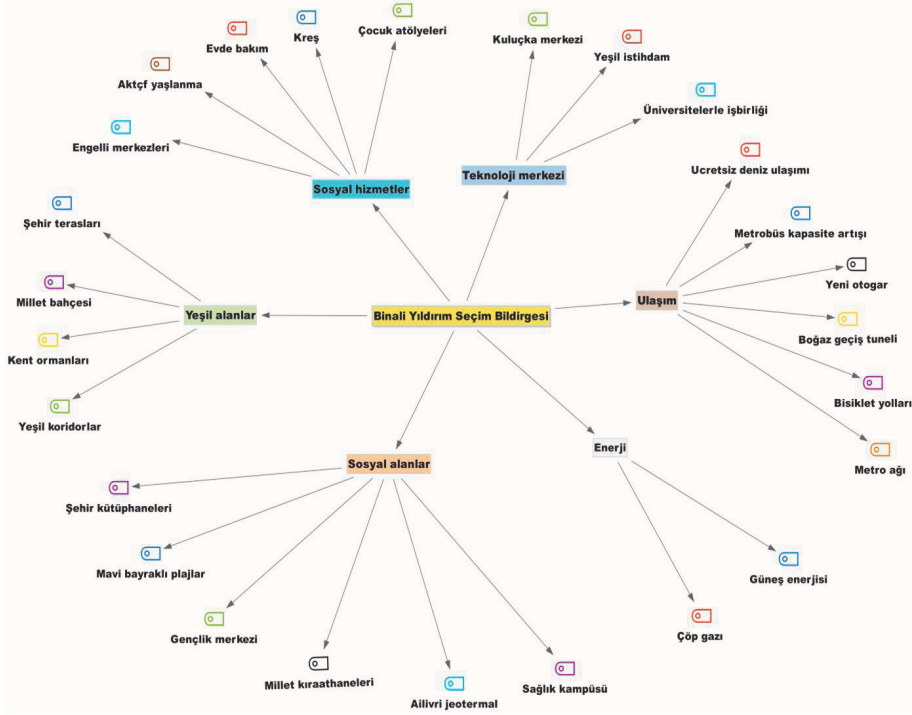
Yapılmış olan birçok araştırmada görüldüğü üzere seçim bildirgeleri genel seçimler açısından değerlendirilmiştir. Yerel seçimlerle ilgili yapılan araştırmalarda seçim bildirgelerinin karşılaştırılması yerine adayların propaganda faaliyetlerinin değerlendirildiği anlaşılmaktadır. 31 Mart 2019 tarihinde gerçekleştirilen yerel seçimler birçok araştırmacı tarafından incelenmiştir. Arklan ve Tanacı (2020), seçim bildirgelerini genel olarak değerlendirirken; Koç Alamaslı (2019) ve Öztay (2022), seçimlerde yarışan adayların kullandıkları dili siyasal iletişim açısından; Şen ve Yenigün Altın (2020) ile Toy (2021) adayların ve temsil ettikleri siyasi partilerin twitter paylaşımlarını analiz etmişlerdir. Genel olarak belirli konuların bir siyasi parti özelinde ya da en az iki farklı siyasi parti olmak üzere karşılaştırmalı bir şekilde değerlendirildiği seçim bildirgelerine ek olarak siyasi partilerin Ortadoğu ve Türkiye'nin coğrafyadaki rolü ile ilgili değerlendirmeleri 2002, 2007 ve 2011 seçimleri gibi 3 farklı Genel Seçimdeki seçim bildirgeleri kapsamında analiz edilerek değerlendirilmiştir (Hatipoğlu ve Luetgert, 2013). Yerel seçimlerle ilgili yapılan akademik çalışmaların spesifik konulara çok fazla odaklanmaması ve bu çalışmanın yerel yöneticilerin son yıllarda daha fazla sorumluluk almaya başladığı 'sosyal politika' alanında yapılmış olması araştırmanın önemini artırmaktadır.

Bulgular ve Yorumlar

31 Mart 2019 tarihinde gerçekleştirilen yerel seçimlerde AK Parti İBB başkan adayı olan Binali YILDIRIM'ın sosyal politika kapsamındaki seçim vaatleri Grafik 1'de ana hatları ile gösterilmektedir.

Grafik 1

AK Parti İBB Adayının Seçim Bildirgesinde Sosyal Politika Alanı ile İlgili Göstergeler

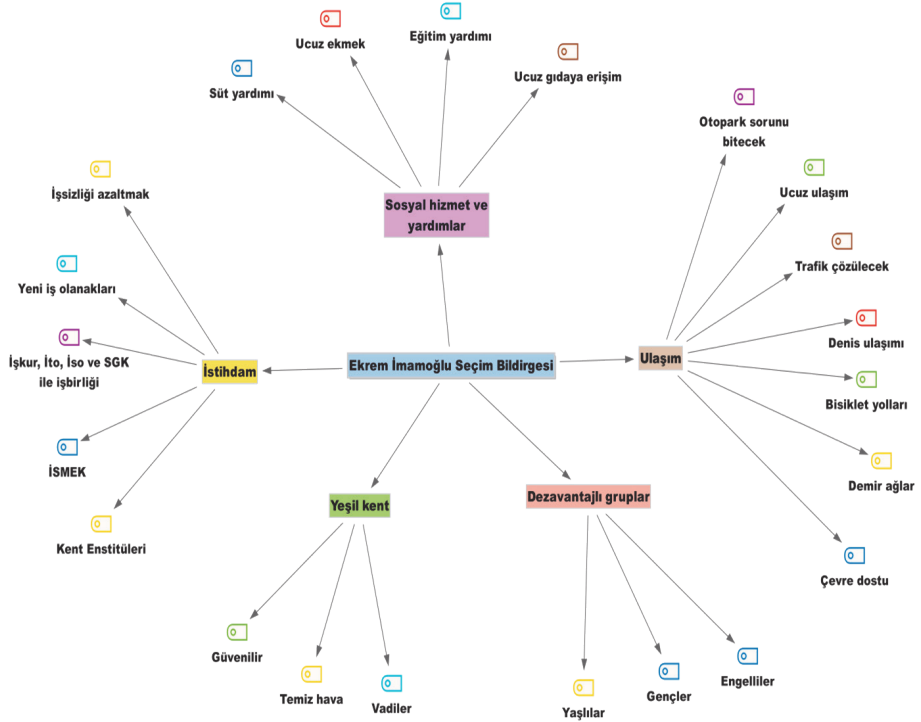
Kullanılan model: Hiyerarşik Kod- Alt Kod Modeli

AK Parti adayı Binali YILDIRIM'ın seçimlere yönelik vaatleri içerisindeki sosyal politika konuları; sosyal alanlar, sosyal hizmetler, teknoloji, ulaşım ve özellikle yenilenebilir enerji kapsamında enerji ve yeşil alanlardan oluşmaktadır.

CHP İBB adayı Ekrem İMAMOĞLU'nun 31 Mart 2019 tarihinde gerçekleştirilen yerel seçimlerdeki sosyal politika alanı ile ilgili seçim vaatleri Grafik 2'de yer almaktadır.

Grafik 2

CHP İBB Adayının Seçim Bildirgesinde Sosyal Politika Alanı ile İlgili Göstergeler

Kullanılan model: Hiyerarşik Kod- Alt Kod Modeli

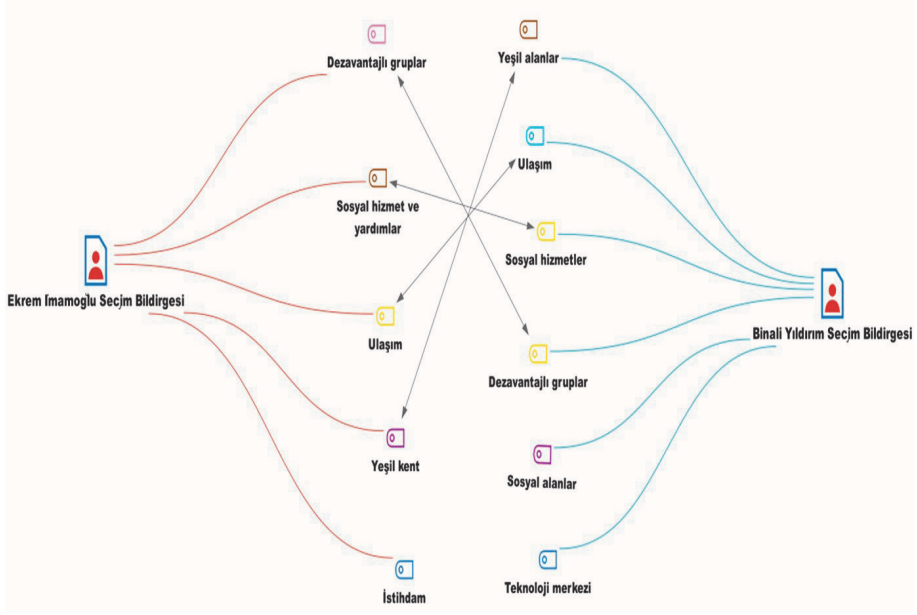
CHP İBB adayı Ekrem İMAMOĞLU'nun sosyal politika kapsamındaki seçim vaatlerini; istihdam, yeşil kent, dezavantajlı gruplar, ulaşım, sosyal hizmet ve sosyal yardımlar oluşturmaktadır.

İki farklı siyasi parti çatısı altında yarışan adayın sosyal politika kapsamında değerlendirilen seçim vaatleri başlıklar halinde karşılaştırmalı olacak şekilde Grafik 3'te yer almaktadır.

Grafik 3

İBB Başkan Adaylarının Seçim Bildirgesinde Yer Alan Sosyal Politika Konuları

Kullanılan model: iki vaka modeli

Her iki aday dezavantajlı gruplar, sosyal yardım ve hizmetler, ulaşım ve yeşil alanlar konusundan vaatlerde bulunmuştur. Bunlardan farklı olarak CHP adayı istihdam konusunu ön plana çıkarırken, AK Parti adayı sosyal alanlar ile teknoloji konuları üzerine yoğunlaşmıştır.

Adayların seçim bildirgelerinde sıklıkla kullandıkları kavramları ortaya çıkarmak için oluşturulan kelime bulutu'nda AK Parti adayının en çok 'İstanbul' sözcüğünü kullandığı görülmektedir (Şekil 1).

Tablo 1

Seçim Bildirgelerindeki Seçim Vaatlerinin Frekans Dağılımları

No	AK Parti İBB Adayı (B. YILDIRIM) Seçim Bildirgesi Frekans Dağılımı	Frekans	CHP İBB Adayı (E. İMAMOĞLU) Seçim Bildirgesi Frekans Dağılımı	Frekans
1	İstanbul	87	İstanbul	50
2	Yeşil	35	Sağlayacağız	32
3	Şehir	30	Eğitim	24
4	Merkezi	23	Yeni	24
5	Koridor	20	Kent	18
6	Projesi	19	Olacak	16
7	Durak	18	Ulaşım	15
8	Millet	17	Destek	14
9	Enerji	16	Mahalle	14
10	Eğitim	13	Sağlanacak	13

Seçim bildirgelerinde sıklıkla kullanılan sözcüklerden ilk 10 tanesi Tablo 1’de yer almaktadır. AK Parti aday Binali YILDIRIM’ın hazırladığı seçim bildirgesinde “İstanbul (87 kez)”, “Yeşil (35 kez)” ve “Şehir (30 kez)” kavramları en sık ifade edilen sözcükler iken; CHP İBB aday Ekrem İMAMOĞLU tarafından “İstanbul (50 kez)”, “Sağlayacağız (32 kez)” ve “Eğitim ve Yeni (24’er kez)” sözcükleri sıklıkla tercih edilmiştir.

Dezavantajlı Gruplar Açısından Seçim Bildirgeleri

Sosyal politika kapsamında her iki adayın dezavantajlı gruplara yönelik seçim vaatleri Tablo 2’de karşılaştırmalı bir şekilde yer almaktadır.

Tablo 2

Adayların Dezavantajlı Gruplara Yönelik Seçim Vaatleri

Engelli	AK Parti Adayı (Binali YILDIRIM)	CHP Adayı (Ekrem İMAMOĞLU)
	200.000 Engelli için Rehabilitasyon Merkezi kurulacak	Engelliler okullar arası paralimpik turnuvalar düzenlenecek
	Engellilerin erişebilirliği ile ilgili şehirdeki tüm engeller kaldırılacak	Dezavantajlı bireyler (engelli, yaşlı, bebekli) için İstanbul merkezi baştan başa yürünebilir bir kent olacak
	Sokak ve yol kenarı otopark alanları engelli, yaşlı ve çocuklu aileler için güvenli olacak.	
	Hasta ve yaşlı tüm İstanbullulara evde bakım hizmetleri götürülecek	
	Engelli ve yaşlı gibi evde bakım hizmeti alanlar akıllı saatler ile anlık takip edilecek	
Yaşlılar	Eğitim al, çalış, buluş etkinliklerine'ne katılarak aktif yaşlanma sağlanacak	Acil durumlar için her eve Acil Durum Bilekliği ve Duman/ Gaz Dedektörü dağıtacak
	Yaşlılara bakan kişilere yönelik 39 ilçede Yaşlı Atölyeleri açılacak	5 adet yeni Alzheimer Bakım Evi açılacak
	Huzurlu Yaşam Evleri ile yalnız yaşayan yaşlılara yönelik sosyal hizmetler geliştirilecek	Kimse yalnız yaşlanmayacak, yeni yapılacak huzurevleri ile yatak kapasitesini yaklaşık 2 katına çıkarılacak

Çocuk	300 mahalleye 955 kreş açılacak	100 çocuk kapasiteli 150 kreş açılacak
	39 ilçede Dene-Yap ve Çocuk Atölyeleri açılacak	
	Ebeveyn okulu ile anne-babalığa hazırlık yapılacak	
Kadınlar	Kadınlar, istihdam edilmek için eğitilecekler ve başta kreş ve ev işlerinde yardımcılık olmak üzere değişik alanlarda istihdam edilecekler	Kadın-erkek eşitliği ile kadınların hizmetlere eşit düzeyde erişimi sağlanacak
		İBB yönetim kademelerinde % 40, İBB Meclisi'nde % 30 kadın kotası uygulanacak
		Kreş ve gündüz bakım evleri ile ilk etapta 3.000 kadın istihdam edilecek
		Avrupa ve Anadolu Yakalarında birer tane olmak üzere 2 İstasyon Sığınma Merkezi, 2 Kadın Evi ve 2 adet Cinsel Şiddet Kriz Merkezi açılacak.
		Alo 183'e alternatif 7/24 hizmet verebilen Kadın Destek Hattı oluşturulacak
		Toplu ulaşım araçlarında emniyet ile entegre Acil Durum Butonu konulacak

Gençler	Pendik Teknoloji Geliştirme Merkezi ile şirketlerin arsa ve bina maliyetlerine değil Ar-Ge harcamalarına daha fazla odaklanmaları sağlanacak.	25 yaş altı gençler toplu ulaşımdan % 40 indirimli yararlanacak
	Kurulması planlanan İstanbul Film Platosu'ndaki stüdyolar, sinema televizyon okuyan gençlerin kullarımlarına tahsis edilecek.	Saraçhane Gençlik Kütüphanesi kurulacak
	Yeni kültür ve gençlik merkezleri kurulacak	İhtiyaç sahibi çiftlere 2000 TL düğün hediyesi verilecek
		Sosyal tesislerde haftada bir akşam bir çiftin düğünü yapılacak
		Kent Enstitüleri ile girişimcilik, mesleki eğitim, atölye, kütüphane vb. hizmetler sağlanacak
		150.000 kişiye iş olanağı sağlanacak
	İşgücü ile yatırımcının buluşması sağlanacak	
	İşsizlik sorununu azaltmak için mesleki eğitim ve girişimcilik desteklenecek	

Sahip oldukları özellikleri ile dezavantajlı gruplar içerisinde desteğe ihtiyacı olan engellilerle ilgili genel olarak erişilebilirlik uygulamaları ile eksikliklerin giderilmesi her iki aday tarafından seçim bildirgelerinde yer alan önemli bir seçim vaadi olarak değerlendirilmiştir. AK Parti başkan adayının yeni Engelli Rehabilitasyon Merkezi açılmasını vaat etmesi

engelliler açısından adaylar arasındaki farklılığı ortaya çıkarmaktadır.

Yaşlılara yönelik gerçekleştirilecek faaliyet ve projelerde benzerlikler bulunmaktadır. Her iki aday da seçilmeleri halinde aktif yaşlanma ve yaşlı bakım merkezleri ile ilgili faaliyet ve projeler gerçekleştireceklerini vaat etmektedir.

Doğrudan çocukları dolaylı yönden kadınları ilgilendiren bir uygulama olan kreş açılması her iki aday tarafından vaat edilmiştir. AK Parti adayı İstanbul'daki tüm mahallelerde kreş açmayı hedeflerken, CHP adayı 150 kreş açmayı hedeflemektedir.

AK Parti adayı kadınların çalışma hayatının gereklilikleri doğrultusunda eğitilerek istihdama dahil olmalarını destekleyeceklerini ifade ederken, CHP adayı İBB Yönetimi ve Meclisi'nde kadın kotası getirileceğini ve kadın-erkek eşitliğini sağlamayı hedeflemektedir. Ayrıca yine CHP adayı tarafından İstasyon Sığınma Merkezi, Kadın Evi, Kadın Destek Hattı ve toplu ulaşım araçlarında Acil Durum Butonu'nun hayata geçirilmesi de hedeflenmiş durumdadır.

AK Parti adayı kurulması planlanan Pendik Teknoloji Geliştirme Merkezi'nde girişimci gençlerin istihdam edileceğini vaat etmektedir. CHP adayı 25 yaş altı gençlere toplu ulaşımı % 40 indirimli yapmayı, ihtiyaç sahibi çiftlere 2000 TL destek olmayı ve sosyal tesislerde haftada bir gün düğün yaparak gençlere destek olmayı hedeflemektedir.

Merkezi hükümetlerin sosyal politika kapsamındaki hedeflerinden birisi de işsizliğin azaltılmasını sağlamak olmakla birlikte bu durum yerel sosyal politika kapsamında çok fazla incelenmemiştir. 31 Mart seçimlerinde özellikle hedef kitlesi gençler olan istihdam edilme ile ilgili vaatlere yer verildiği görülmektedir. AK Parti adayı kurulması planlanan yatırım alanlarında yeni kişilerin doğrudan ve dolaylı olarak istihdamının gerçekleştirileceğini ifade ederken, CHP adayı 150.000 kişinin istihdamını sağlamayı vaat etmektedir. Buna ek olarak işsizler ile işverenler arasında aracılık rolünde olmayı ve iş arayanlara mesleki eğitim ve girişimcilik desteklerinin verileceğini vaat etmiştir.

Eğitim Açısından Seçim Bildirgeleri

Merkezi hükümet tarafından gerçekleştirilen eğitim faaliyetlerine yerel yönetimler tarafından destek olunacağı ifade edilebilir.

Tablo 3

Adayların Eğitim Alanındaki Seçim Vaatleri

	AK Parti Adayı (Binali YILDIRIM)	CHP Adayı (Ekrem İMAMOĞLU)
Eğitim	Metro kütüphaneleri oluşturulacak	10.000 üniversite öğrencisine barınma imkanı sağlanacak
	Atatürk Şehir Kütüphanesi kurulacak	75.000 üniversite öğrencisine aylık 400 TL karşılıksız burs verilecek
	39 ilçede Yeni Millet Kiraathaneleri açılacak	Ulaşımında aylık öğrenci kartı 50 TL olacak
	Bayrampaşa Teknoloji Üssü: 6.500 kişinin çalışacağı üniversiteler, şirketler, girişimciler ve yerel yönetimlerin hepsinin çalışabileceği teknoloji üssü.	İhtiyaç sahibi 500.000 öğrencinin kırtasiye ve üniforma ihtiyaçları karşılanacak
	Tuzla Biyoteknoloji Vadisi ile katma değeri yüksek ürünler üretilerek ihracata katkı sağlanacak.	1,8 milyon çocuğun temel eğitim masraflarına destek olunacak
	Pendik Teknoloji Geliştirme Merkezi ile şirketlerin arsa ve bina maliyetlerine değil Ar-Ge harcamalarına daha fazla odaklanmaları sağlanacak.	Mahalle evlerinde Etüd Merkezleri kurulacak
		İhtiyaç sahibi ilkokul çağındaki öğrencilere ücretsiz süt dağıtımı yapılacak
		Küresel Kent Akademisi ile bilimsel çalışmalara destek, online eğitim ve uluslararası eğitim olanakları sağlanacak

Sosyal politika kapsamında değerlendirilen konulardan bir tanesi de bireylerin refah seviyelerinin artırılmasında önemli unsurlardan birisi olan eğitim konusudur. Yerel yönetimler genellikle merkezi yönetimin gerçekleştirdiği eğitim faaliyetlerini destekleyici çalışmaları yerine getirmektedir. Eğitim ile ilgili büyükşehir belediye başkan adaylarının seçim vaatleri de bu yönde olmuştur. AK Parti adayları Pendik Teknoloji Geliştirme Merkezi, Bayrampaşa Teknoloji Üssü ve Tuzla Biyoteknoloji Vadisi'nin kurulmasını hedeflemekte olup bu durumun belediyenin yapacağı başka yatırımları kolaylaştıracağını hedeflemektedir. Ayrıca

Metro Kütüphanesi, Atatürk Şehir Kütüphanesi ve 39 ilçede kurulacak olan Millet Kiraathaneleri ile eğitimin desteklenmesi için gerekli alt yapı yatırımının yapılması hedeflenmektedir. CHP'nin büyükşehir belediye başkan adayı ise Küresel Kent Merkezi ile bilimsel çalışmaların destekleneceğini ve Mahalle evlerinde kurulması hedeflenen Etüd Merkezleri ile örgün eğitim öğrencilerinin eğitimlerine katkı sunulacağını planlamaktadır. Bunlara ek olarak üniversite öğrencilerine karşılıksız burs verilmesi, ihtiyaç sahibi ilkökul öğrencilerine ücretsiz süt dağıtımı yapılacağı ve yeni barınma imkanlarının sağlanması ile birlikte toplu ulaşımda önemli bir indirimin yapılacağını hedeflemektedir.

Çevre Açısından Seçim Bildirgeleri

Küresel ısınma ve iklim değişiklikleri ile sosyal politika kapsamında önemli hale gelmeye başlayan bir konu da çevre meselesidir.

Tablo 4

Adayların Çevre ile İlgili Seçim Vaatleri

	AK Parti Adayı (Binali YILDIRIM)	CHP Adayı (Ekrem İMAMOĞLU)
Eğitim	Metro kütüphaneleri oluşturulacak	10.000 üniversite öğrencisine barınma imkanı sağlanacak
	Atatürk Şehir Kütüphanesi kurulacak	75.000 üniversite öğrencisine aylık 400 TL karşılıksız burs verilecek
	39 ilçede Yeni Millet Kiraathaneleri açılacak	Ulaşımda aylık öğrenci kartı 50 TL olacak
	Bayrampaşa Teknoloji Üssü: 6.500 kişinin çalışacağı üniversiteler, şirketler, girişimciler ve yerel yönetimlerin hepsinin çalışabileceği teknoloji üssü.	İhtiyaç sahibi 500.000 öğrencinin kırtasiye ve üniforma ihtiyaçları karşılanacak

	Tuzla Biyoteknoloji Vadisi ile katma değeri yüksek ürünler üretilerek ihracata katkı sağlanacak.	1,8 milyon çocuğun temel eğitim masraflarına destek olunacak
	Pendik Teknoloji Geliştirme Merkezi ile şirketlerin arsa ve bina maliyetlerine değil Ar-Ge harcamalarına daha fazla odaklanmaları sağlanacak.	Mahalle evlerinde Etüd Merkezleri kurulacak
		İhtiyaç sahibi ilkokul çağındaki öğrencilere ücretsiz süt dağıtımı yapılacak
		Küresel Kent Akademisi ile bilimsel çalışmalara destek, online eğitim ve uluslararası eğitim olanakları sağlanacak

Çevresel sürdürülebilirlik kapsamında çevrenin korunması son yıllarda sıklıkla dile getirilen konulardan bir tanesidir. Her iki adayın da yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı ile ilgili vaatleri olduğu görülmektedir. AK Parti adayı her ilçeye Millet Bahçesi, her 200 metrede olacak şekilde mahalle parkı, kent ormanlarının sayısının iki katına çıkarılması gibi vaatlere yer vermiştir. CHP adayı ise özellikle otoparklar dahil belediye hizmet birimlerinde yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılacağını, dere yataklarının Yaşam Vadisi olarak planlanacağını ve kişi başına düşen yeşil alan miktarının 3 katına çıkarılacağını hedeflemektedir.

Çevre ile ilgili olarak değerlendirilebilecek bir diğer konu kentsel dönüşümdür. Kentsel dönüşüm İstanbul'daki yapı stoklarının eski ve dayanıksız olması nedeniyle ifade edilen önemli bir sosyal sorun olarak değerlendirilebilir. CHP adayı kentsel dönüşüm sürecinde belediyenin doğrudan süreç içerisinde yer almasından ziyade mülk sahipleri ile müteahhitler arasında garantör olacağını vaat etmektedir. AK Parti adayı ise kentsel dönüşümün adil bir şekilde uygulanacağını ve özellikle finansman ile ilgili yaşanan problemlerin ortadan kaldırılması, mülk

sahiplerinin mağdur olmamaları için ilk ev sahibi olanların daha fazla, sonrakilerin daha az ödedikleri değişen miktarlardaki ödemelerle birlikte faizsiz ödemelerin olduğu bir finansman ağını oluşturmayı hedeflemektedir (AK Parti, 2019; CHP, 2019).

Trafik ve Ulaşım Açısından Seçim Bildirgeleri

İstanbul'u yönetmeye talip olan adayların 'trafik düzenlemeleri' ile ilgili seçim vaatleri Tablo 5'te yer almaktadır.

Tablo 5

Adayların Ulaşım ve Trafik ile İlgili Seçim Vaatleri

	AK Parti Adayı (Binali YILDIRIM)	CHP Adayı (Ekrem İMAMOĞLU)
Trafik	Deniz Ulaşımı ücretsiz olacak	Dezavantajlı bireyler (engelli, yaşlı, bebekli) için İstanbul merkezi baştan başa yürünebilir bir kent olacak
	Metrobüs kapasitesi % 50 artırılabilecek	100.000 araçlık otopark yapılacak. Akıllı bilet uygulaması ile gün içindeki İSPARK'ın değişik yerlerindeki parklardan ikinci defa ücret alınmayacak
	Mevcut otoyol ağına alternatif otoyollar eklenecek	7/24 ulaşım hedefi ile gece saatlerinde toplu ulaşım imkanı sağlanacak
	Yeni tünel inşaatları ile Tünel Zinciri oluşturulacak	Deniz ulaşımının toplu ulaşım içindeki payı % 2'den % 10 çıkarılacak
	Toplu taşımada yeni aktarma merkezleri oluşturulacak	Yerli ve yeni 'Metrobüs'ler ile yolcu kapasitesi 2 katına çıkarılacak
	Şehiriçi trafiği rahatlatmak için 6 Yeni Lojistik Merkezi İstanbul'un çevresine inşaa edilecek	0-4 yaş çocuğu olanlar, 12 yaş altı çocuklar ve belediye hizmetlerinde düzenli olarak yer alan gönüllüler ulaşımından ücretsiz yararlanacak.
	Şehiriçi trafiği rahatlatmak için Anadolu ve Avrupa Yakalarına otoparklar inşaa edilecek	İlk binişten sonraki yarım saat içindeki tüm aktarmalar ücretsiz olacak
	1086 km uzunluğunda bisiklet yolu inşaa edilecek	Mevcut metro hattı 5 sene içinde 2 katına çıkarılacak
	Ulaşım Asistanı ile en ucuz ve en kısa ulaşım vasıtasını belirleyen mobil uygulama geliştirilecek	Her okula bisiklet parkı ve kiralık bisikletler koyulacak

Büyük İstanbul Tüneli kapsamında yapılacak 3 katlı tünel ile Çamlık Kavşağı'ndan Hasdal Kavşağı'na bağlanılacak.	Bisiklet istasyonundan İstanbul Kart ile kiralanan bisikletle toplu taşımaya erişen tüm kullanıcılarda aktarma ücretsiz olacak
Mahalle ve sokaklara 243.823 araçlık otopark yapılacak.	

Trafik konusu İstanbul gibi mega şehirlerde doğrudan bir sosyal sorun olarak değerlendirilebilir. İstanbul'daki nüfus yoğunluğu ve araç sayısı dikkate alındığında insanlar için çözülmesi gereken önemli bir problem olarak yer almaktadır. Dolayısıyla yerel sosyal politika bağlamında değerlendirilmesi gereken konular arasında yer almaktadır.

CHP İBB aday 100.000 araçlık yeni otopark alanı oluşturulacağını, toplu ulaşımı 7/24 şeklinde çalıştıracaklarını, deniz ulaşımını 5 katına çıkaracaklarını, Metrobüs yolcu kapasitesi ve metro hatlarını 2 katına çıkaracaklarını vaat etmektedir. AK Parti İBB aday ise deniz ulaşımını ücretsiz yapmayı, Metrobüs kapasitesini % 50 artırmayı, 243.823 araçlık yeni otopark inşaa etmeyi, Anadolu ve Avrupa Yakası'na şehrin merkezinde yer almayacak şekilde otogar inşaa etmeyi, en kısa ve en ucuz ulaşım güzergahını gösteren bir mobil uygulama çıkarılacağını ve güzergahları ile birlikte açıklayarak yeni mega proje olarak isimlendirilen tüneller inşaa etmeyi hedeflemektedir.

Sonuç ve Değerlendirme

Çalışmada 31 Mart 2019 tarihinde gerçekleştirilen yerel seçimlerde yarışan iki farklı siyasi parti adayının (AK Parti ve CHP) yerel seçim bildirgeleri sosyal politika kapsamındaki vaatleri açısından değerlendirilmiştir. Yerel seçimlerin kazanılması ya da kaybedilmesinde sosyal politika alanındaki vaatlerin ne derecede etkili olduğu tam olarak bilinmemekle birlikte ilgili seçimi CHP İBB aday ı kazanmıştır. Adayların seçmenlerin tercihlerini etkilemek için oluşturdukları seçim bildirgelerinin karşılaştırılmasının literatüre önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Araştırma kapsamında değerlendirilen seçim bildirgelerinde yer alan vaatlerin birçoğu doğrudan büyükşehir belediyesinin görev ve sorumlukları içerisinde yer alırken, işsizlere yönelik istihdamın sağlanacağı vaadi doğrudan yerel yönetimlerin değil merkezi hükümetlerin görev ve sorumlukları içerisinde değerlendirilmektedir. AK Parti aday ı istihdam sağlayıcı teknoloji merkezlerinin açılmasını, CHP aday ı ise 150.000 kişinin istihdam edileceğini vaat etmektedir. Seçmen tercihlerini etkilemek için yapılan seçim vaatlerinin belediye başkanları tarafından

yapılabilecek görev ve sorumlulukları içerisinde olması beklenmektedir. Çünkü belediyeler her ne kadar özerk bir kamu kurumu olsa da belirli mevzuat çerçevesinde faaliyetlerini yerine getirmektedir. Bununla birlikte büyükşehir belediyesinin öncelikle asli işlerini yerine getirmesi ve sonrasında da işsizlik gibi sadece işsiz bireyleri değil toplumun tüm kesimlerini ilgilendiren konularda çalışmalar yapması sosyal politikanın temel amacı olan toplumsal refahın artırılmasına önemli düzeyde katkı sağlayacaktır.

Her iki adayın seçim bildirgelerinde dezavantajlı gruplara yönelik sosyal hizmet uygulamalarına ağırlık verdikleri görülmektedir. AK Parti adayı engellilere yönelik rehabilitasyon merkezlerinin sayısını artırmayı, CHP adayının ise kadınların istihdamını artırmayı hedeflediği görülmektedir. Seçilmeleri halinde büyükşehir belediye yönetiminde kadınların lehine olacak şekilde kota uygulamasını vaat etmesi, 4 yaşından küçük çocuğu olan kadınların toplu ulaşımdan ücretsiz yararlandırılması gibi CHP adayı tarafından oluşturulan seçim vaatlerinin kadın seçmenlerin kararlarını etkilemeye yönelik oldukları anlaşılmaktadır. Kadınlarla ilgili bir diğer seçim vaadi ise her iki aday tarafından kreşlerin açılmasının vaat edilmesi olmuştur. Özellikle çalışan annelerin kararlarının her iki aday tarafından etkilenmeye çalışıldığı anlaşılmaktadır.

Eğitim seviyesinin yüksekliği bireylerin daha nitelikli hale gelmeleri açısından önemlidir. Bu durum toplumsal refahın gelişmesine katkı sağlayacaktır. Ülkemizde eğitim hizmetleri Millî Eğitim Bakanlığı tarafından gerçekleştirilmektedir. Yerel yönetimler genel olarak örgün eğitim programlarını destekleyici nitelikte faaliyette bulunmaktadır. Bu kapsamda yerel yönetimler bazen okulların inşasına destek olurken bazı durumlarda da gençlik merkezleri ile öğrencilerin okul dışında ders çalışabilecekleri uygun ortamları hizmete sunmaktadırlar. AK Parti adayı eğitimde yer alan çocuk ve gençler için uygun eğitim ortamları inşaa etmeyi hedeflemektedir. CHP adayının eğitim merkezlerinin artırılmasından daha çok eğitimde yer alan kişilerin maddi olarak desteklenmesini ön plana çıkardığı görülmektedir. Özellikle genç olarak değerlendirilebilecek üniversite öğrencilerine yönelik burs imkanlarının oluşturulacağı vaat edilmektedir. 25 yaş altı gençlerin toplu ulaşım hizmetlerinden ücretsiz yararlanmalarının vaat edilmesi de yine eğitim desteği kapsamında değerlendirilebilir. Bunlara ek olarak seçim bildirgelerinde CHP adayının öğrencilerin indirimli bir şekilde spor tesislerinden faydalanmalarını; AK Parti adayının ise mahalle liglerinin kurulmasını ve Dünya Çocuk Olimpiyatlarına İstanbul'un ev sahipliği yapacağını hedeflediği açıklanmaktadır. Her iki aday tarafından vaat

edilen sporun kapsamının genişletilmesi ile ilgili konular özellikle eğitimde olan bireylerin sağlıklı gelişimleri açısından önemlidir.

İstanbul'da yakın zamanda büyük bir deprem olacağı tahmin edilmesi ve 17 Ağustos 1999 tarihinde gerçekleşen deprem sonrasında mevcut yapıların dönüştürülmesi önem taşımaktadır. Sınırlı bir coğrafi alanda çok fazla nüfusun yer aldığı İstanbul için kentsel dönüşüm ile ilgili seçim vaatleri tüm seçmenleri ilgilendirmektedir. Kentsel dönüşüm sürecinde CHP adayı belediyeyi çok fazla sürece dahil etmeden taraflar arasında garantör pozisyonunda yer almayı hedeflemektedir. Seçimleri halinde büyükşehir belediyesinin taraflar arasında aracılık rolü oynayacağı vaat edilmektedir. AK Parti adayı ise kentsel dönüşümde mülk sahiplerinin mağduriyetlerini azaltabilmek amacıyla seçimleri halinde uygulamayı hedefledikleri faizsiz ödemeyi gerektiren bir finansman modeli geliştirmeyi vaat etmektedir. Binaların yenilenmesinde konut sahiplerine kredilerini kolay ödeyebilecekleri bir finans aracı geliştirilmesinin hedeflendiği anlaşılmaktadır.

Üçüncü kuşak sosyal politika kapsamında değerlendirilen çevre sorunlarının her iki adayın da gündeminde olduğu anlaşılmaktadır. İki aday da yenilenebilir enerji kaynaklarına daha fazla yatırım yapılmasını vaat etmektedir. Tüketildiğinde çevreyi kirleten enerji kaynakları yerine çevreye zarar vermeyen yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılması çevrenin korunması ve geleceğe taşınması açısından önemli katkı sağlayacaktır. Buna ek olarak CHP adayı kişi başına düşen yeşil alan miktarını 3 katına çıkarmayı hedeflerken, AK Parti adayı her 200 metrede olacak şekilde mahalle parkları yapmayı amaçlamaktadır. Yeşil alanların korunmasının her iki aday tarafından da vaat edilmesi mevcut durumun yetersizliğinin bir göstergesi olarak da değerlendirilebilir.

İstanbul için önemli bir sosyal sorun da trafik meselesidir. Trafik konusunda her iki aday da ciddi miktarda araç alacak şekilde yeni otoparklar yapmayı hedeflemektedir. Otopark haricinde AK Parti adayı deniz ulaşımını ücretsiz yapmayı ve büyük İstanbul Tüneli'ni inşaa ederek trafik yoğunluğunun olduğu bölgeleri rahatlatmayı hedeflemektedir. CHP adayı ise Metrobüs yolcu kapasitesini ve metro hattını 2 katına, deniz ulaşımının kullanım durumunu 5 katına çıkarmayı vaat etmektedir. CHP adayının toplu taşıma kapasitesini ve kullanımını artırmayı, AK Parti adayının ise buna ek olarak karayolu kullanan bireysel kullanıcılar için yeni yol ve tüneller yapmayı hedeflediği anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak, AK Parti ve CHP siyasi partilerinde İstanbul'u yönetmeye talip olan adayların sosyal politika kapsamındaki seçim vaatleri kendi

içerisinde farklılık göstermekle birlikte dezavantajlı gruplar, sosyal yardım ve hizmetler, ulaşım ve yeşil alanlar konusunda yoğunlaşmaktadır. 5393 sayılı Belediye Kanunu ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu sosyal politika konusunda büyükşehir belediye başkanlarının daha aktif olmalarını ve yerinde hizmet sunmalarını gerektirmektedir. Farklı yol ve yöntem tercih edilmekle birlikte her iki adayın seçim bildirgeleri bu durumun yansıması şeklindedir. Her iki aday tarafından yeşil alan miktarının artırılacağı vaat edilirken kentsel dönüşüm konusunda büyükşehir belediyesine çok fazla rol vermemeleri kendi içinde çelişen bir durum olarak değerlendirilmektedir. Seçim bildirgelerinde trafik konusunun önemli bir sosyal sorun olarak değerlendirildiği ve alternatif birçok somut çözümün üretileceğinin vaat edildiği görülmektedir. Bununla birlikte normal koşullarda merkezi hükümetlerin makro düzeyde yaptıkları düzenlemelerle çözüme kavuşturulması beklenen işsizlik ile ilgili her iki adayın istihdam oluşturmaya yönelik seçim vaatlerinin olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum yerel sosyal politika konusunun içeriğinin genişlemesi anlamına gelmektedir.

Ek Beyan / Declaration

Makalenin tüm süreçlerinde TESAM'ın araştırma ve yayın etiği ilkelerine uygun olarak hareket edilmiştir.

Bu çalışmada herhangi bir potansiyel çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Yazar bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

In all processes of the article, TESAM's research and publication ethics principles were followed.

There is no potential conflict of interest in this study.

The author declared that this study has received no financial support.

Kaynakça

Arklan, Ü. ve Tanacı, F. (2020). Seçim kampanyalarına beyannameler bağlamında bir bakış: 31 Mart yerel seçimleri örneğinde karşılaştırmalı bir inceleme. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 11(26), 1-29.

Atmış, E. ve Günsen, H. B. (2011). 2011 genel seçimlerinde siyasi partiler ve ormancılık ilişkileri. *Kastamonu Üniversitesi Ormancılık Fakültesi Dergisi*, 11(2), 191-204.

Atmış, E. (2008). 2007 genel seçim bildirgeleri çerçevesinde siyasi partiler ve ormancılık ilişkileri. *Bartın Orman Fakültesi Dergisi*, 10(14), 33-42.

Aydemir, G. (2002). Yerellik kavramı. *STK'lar, yerelleşme ve yerel yönetimler* içinde (s. 29-57). İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı.

Aydın, M. (2008). *Sosyal politika ve yerel yönetimler*. İstanbul: Yedirenk Yayınları.

Bozlağan, R. (2005). *Liderlik yaklaşımı ve belediyeler*. İstanbul: Hayat Yayınları.

Bozlağan, R. ve Yüksel, D. (2008). Geleneksel kamu yönetimi yaklaşımı, yeni kamu yönetimi yaklaşımı ve yerel yönetimlere etkileri. *Türkiye'de Yerel Yönetimler* içinde (s. 1-29). Ankara: Nobel Yayınevi.

Craw, M. (2010). Deciding to provide: Local decisions on providing social welfare. *American Journal of Political Science*, 54(4), 906-920.

Çarkçı, A. (2008). *Ulusal kalkınma için yerel teklifler*. Ankara: Şehir Yayınları.

Eraslan, Yayınoğlu, P. (2005). Yerel yönetimler kuruluşlarında halkla ilişkiler işlevleri ve yeni yaklaşımlar. *Selçuk İletişim*, 3(4), 41-52.

Ersöz, H. Y. (2011). *Sosyal politikada yerelleşme*. İstanbul: İTO Yayınları.

Eryılmaz, B. (2005). *Kamu yönetimi*. Ankara: Okutman Yayıncılık.

Eryılmaz, B. (2008). *Kamu yönetimi*. Ankara: Okutman Yayıncılık.

Eryılmaz, B. (2012). *Kamu yönetimi: Düşünceler, yapılar, fonksiyonlar, politikalar*. (Beşinci Baskı). Kocaeli: Umuttepe Yayınları.

Eryılmaz, B. ve Şen, M. L. (1994). 2000'li yıllara doğru Türkiye'de yerel yönetimler. *MÜSİAD Araştırma Raporları: 5*. İzmir: MÜSİAD Yayınları.

Güler, B. A. (2001). Yerel yönetimler ve İnternet. *HABİTAT II*, 5. İstanbul.

Haspolat, E. (2016). 'Kadın, Anne, Yurttaş' Ana akım siyasi partilerin seçim bildirgelerinde kadın algısı: 1 Kasım 2015 genel seçimleri örneği. *Toplum ve Demokrasi Dergisi*, 9(19), 73-107.

Hatipoğlu, E. ve Brooke L. (2013). Türk siyasi partileri, seçim bildirgeleri ve Ortadoğu. *Ortadoğu Analiz*, 5(50), 41-54.

Keleş, R. (2000). *Yerinden yönetim ve siyaset*. (Dördüncü Baskı). İstanbul: Cem Yayınevi.

Koç, Alamaslı, I. (2019). *2019 İstanbul yerel seçimlerinde ittifak adaylarının siyasal iletişim aracı olarak sosyal medya kullanımı* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul).

Koray, M. (2005). *Sosyal politika*. (İkinci Baskı). Ankara: İmge Kitabevi.

Korkmaz, F. (2018). Siyasi partilerin 2018 cumhurbaşkanlığı seçimi ve genel seçimler bildirgelerinde eğitime yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi*, 5(3), 297-315.

Kurnaz, Z. (2016). Türkiye'de siyasi korku ve akademik hayatın inşası. (Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara).

Nadaroğlu, H. (1978). *Mahalli idareler: Felsefesi, ekonomisi, uygulaması*. İstanbul: Sermet Matbaası.

Öztay, O. (2022). Siyasal iletişim: 31 Mart 2019 yerel seçimleri özelinde bir değerlendirme. *İletişim Çalışmaları Dergisi*, 8(1), 99-130.

Öztemel, E. (2001). *Belediyelerde toplam kalite yönetimi*. Sakarya: Değişim Yayınları.

Polat, Ç., Akkaya, M. A. ve Binici, K. (2015). 07 Haziran 2015 Türkiye genel seçimleri parti bildirgelerinde bilgi ve belge yönetimi ve kütüphanecilik. *Türk Kütüphaneciliği*, 29(2), 296-308.

Seyyar, A. ve Oral, D. (2008). *Katılımcılık ve kalkınma ekseninde yerel sosyal politikalar*. İstanbul: KAM Yayınları.

Sezer, Ö. ve Tarık V. (2010). Kamu hizmetlerinin sunumunda devletin değişen rolü ve merkezi yönetim ile yerel yönetimler arasında yetki ve görev paylaşımı. *Maliye Dergisi*, 159.

Stevens, J. M. and Robert, P. M. (1983). Financial indicators and trends for local governments: A state-based policy perspective. *Policy Studies Review*, 2(3), 407-416.

Şen, A. F. ve Altın, Ş. Y. (2020). Sosyal medyada popülist söylemler: 31 Mart 2019 yerel seçim sürecinde adayların twitter gönderilerinin analizi. *Türkiye İletişim Araştırmaları Dergisi*, 35, 281-310.

Talas, C. (1992). *Türkiye'nin açıklamalı sosyal politika tarihi*. Ankara: Bilgi Yayınevi.

Terkan, B. (2013). Siyasi partilerin kadına ilişkin söylem ve politikaları (AKP ve CHP örneği). *Selçuk İletişim Dergisi*, 6(2), 115-136.

Tiyek, R. (2015). Sosyal politika kapsamında seçim bildirgelerinin değerlendirilmesi. *Hak-İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, 4(9), 36-63.

Tortop, N., Aykaç, B., Yayman, H. ve Özer, M. A. (2006). *Mahalli idareler*. Ankara: Nobel Yayınları.

Toy, M. E. (2021). Sosyal medyada siyasal iletişim: 31 Mart 2019 yerel seçimlerinde AK parti ve CHP'nin twitter Kullanımı. *Kastamonu İletişim Araştırmaları Dergisi*, 6, 1-26.

Uygun, A. G. (2021). Uluslararası göçün seçim bildirgelerindeki yeri: 24 Haziran 2018 genel seçimine ilişkin bir değerlendirme. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23(4), 207-230.

Yalçındağ, S. (1995). *Yerel yönetimler: Sorunlar, çözümler*. İstanbul: Türk Sanayici ve İş Adamları Derneği (TÜSİAD) Yayınları.

23.07.2004 tarih ve 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu.

KAMUMEB. (2019). *AK Parti İBB başkan adayı Binali YILDIRIM seçim vaatleri*. Erişim tarihi 01.07.2022, <https://www.kamumeb.net/secim-2019/binali-yildirim-secim-vaatleri-h1135.html>.

KAMUMEB. (2019). *CHP, İBB başkan adayı Ekrem İMAMOĞLU seçim vaatleri*. Erişim tarihi 01.07.2022, <https://www.kamumeb.net/secim-2019/ekrem-imamoglu-secim-vaatleri-h1134.html>.